

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101-15-10/2013

P/13/189

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/189 – Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Ewa Róg, główny specjalista k. p., upoważnienie do kontroli nr 87866 z dnia 09.09.2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1 - 2)
Jednostka kontrolowana	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Białogardzie, Plac Wolności 1, 78 - 200 Białogard, dalej „Inspektorat” lub „PINB”
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tadeusz Wycech, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Białogardzie od 14 listopada 2005 r., dalej „Powiatowy Inspektor” (dowód: akta kontroli str. 3 - 6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działania kontrolowanej jednostki dotyczące wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pozwolenia na użytkowanie wybudowanych w latach 2009 – 2013 elektrowni wiatrowych oraz nadzoru i kontroli z tym związanej.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Powyższą ocenę uzasadnia prawidłowa i terminowa realizacja zadań statutowych w zakresie kontroli i nadzoru prowadzonego przez *Inspektorat* związanych z wydawaniem decyzji o pozwoleniu na użytkowanie oraz przestrzeganiem w tym w zakresie procedur określonych w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane² (dalej „*Prawo budowlane*”).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania PINB związane z wydawaniem decyzji administracyjnych w zakresie pozwolenia na użytkowanie farm wiatrowych.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Pozwolenia na użytkowanie farm wiatrowych w latach 2009 - 2013.

1.1.1. Statut Inspektoratu zatwierdzony został 17.11.2005 r. Zadaniem statutowym PINB było realizowanie zadań administracji publicznej z zakresu nadzoru budowlanego polegających na:

- a/ kontroli przestrzegania i stosowania przepisów *Prawa budowlanego*,
- b/ sprawowaniu czynności inspekcyjno-kontrolnych oraz orzecznictwa administracyjnego,
- c/ badaniu przyczyn katastrof budowlanych,
- d/ współpracy z organami kontroli państwowej,
- e/ przestrzeganiu innych zadań wynikających z ustaw szczególnych, w tym stosowaniu przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 j.t.

(dowód: akta kontroli str. 7 – 8)

Wg Regulaminu organizacyjnego PINB w *Inspektoracie* utworzone zostały 3 stanowiska pracy, w tym stanowisko ds. inspekcji, na którym realizowane były m.in.:

- zadania dotyczące postępowań administracyjnych i egzekucyjnych w zakresie właściwości *Powiatowego Inspektora*,
- przygotowanie projektów decyzji, postanowień i pism,
- prowadzenie działalności inspekcyjnej w zakresie prawidłowości przebiegu procesu budowlanego i utrzymania obiektów budowlanych,
- prowadzenie postępowań wyjaśniających przyczyny i okoliczności powstania katastrofy budowlanej,
- współdziałanie z organami administracji architektoniczno – budowlanej i organami kontroli państwowej w zakresie przewidzianym *Prawem budowlanym*.

(dowód: akta kontroli str. 9 - 15)

Według „Rejestru wydanych decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego”, prowadzonego w PINB na podstawie przepisów art. 84 ust. 2 *Prawa budowlanego*, w okresie objętym kontrolą, *Powiatowy Inspektor* wydał 2 pozwolenia na użytkowanie farm wiatrowych (1 w 2009 r. i 1 w 2013 r.):

- decyzją PINB-7114-4/09 z 19.03.2009 r. dla Sp. z o.o. Energia Wiatrowa Karścino, która zrealizowała budowę 46 wież elektrowni wiatrowych MD77-1,5 MW o łącznej mocy 69 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą w obrębach ewid. Karścino, Chotyń, Wietrzyno i Pobłocie Wielkie zgodnie z pozwoleniem na budowę (decyzja Starosty nr 224/06 z 10.10.2006 r. i nr 271/07 z 02.11.2007 r.)
- decyzją PINB-7114-6/13 z 25.04.2013 r. dla Sp. z o.o. Contino Białogard, która zrealizowała budowę 2 wież elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 6 MW z infrastrukturą towarzyszącą w obrębie ewidencyjnym Kościernica zgodnie z pozwoleniem na budowę (decyzja Starosty nr 62/12 z 03.04.2013 r.)³,

(dowód: akta kontroli str.16 - 27, 84)

1.1.2. Pismem z 03.09.2012 r. Contino Sp. z o. o. zawiadomiła PINB o terminie rozpoczęcia robót budowlanych dotyczących „Budowy elektrowni wiatrowych Kościernica II wraz z infrastrukturą towarzyszącą” w obrębie ewidencyjnym Kościernica (dalej „FW Kościernica II”). Inwestor wraz ze zgłoszeniem rozpoczęcia robót przedłożył: akt notarialny Spółki, dowód uiszczenia opłaty skarbowej za pełnomocnictwo, kopie decyzji Nr 62/12 o pozwoleniu na budowę, oświadczenie o sporządzeniu planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz podjęciu obowiązków kierownika budowy, kopie decyzji o posiadanych przez kierownika budowy uprawnieniach do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, oświadczenie o przyjęciu obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego wraz kopią potwierdzenia uprawnień do wykonywania obowiązków w tym zakresie, kopie potwierdzające przynależność do samorządu zawodowego – Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa – i posiadaniu wymaganych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywanego zawodu.

(dowód: akta kontroli str. 28 - 57)

Po zakończeniu robót budowlanych, na podstawie art. 56 *Prawa budowlanego*, inwestor zawiadomił Państwową Inspekcję Sanitarną – Inspektorat w Białogardzie oraz Państwową Straż Pożarną w Białogardzie o zamiarze użytkowania zrealizowanego obiektu. Pełnomocnik Spółki Contino przedłożył w PINB w dniu 21.04.2013 r. wniosek o wydanie pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego – FW Kościernica II. Zgodnie z art. 57 ust. 1 *Prawa budowlanego* załączono wymagane dokumenty: oświadczenie kierownika budowy o zakończeniu robót budowlanych, kartę informacyjną zadania, pełnomocnictwo inwestora do reprezentowania Spółki w postępowaniach administracyjnych, kopie opłaty skarbowej za pełnomocnictwo, oświadczenie o braku sprzeciwu lub uwag

zawiadomionych w tej sprawie: Komendanta Powiatowego Straży Pożarnej w Białogardzie, Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białogardzie, oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonanych robót z projektem budowlanym i decyzją o pozwoleniu na budowę oraz o posiadaniu oznakowań „B” lub „CE” na materiały wbudowane, oryginał dziennika budowy, inwentaryzację geodezyjną powykonawczą, protokoły badań i sprawdzeń (świadczenia energetyczne).

(dowód: akta kontroli str. 58 - 74)

PINB pismem EW.72/12 z dnia 23.04.2013 r. wezwał inwestora do udziału w obowiązkowej kontroli obiektu budowlanego. Z przeprowadzonej kontroli, której zakres odpowiadał wymogom określonym w art. 59a ust. 2 *Prawa budowlanego*, sporządzony został protokół, w którym stwierdzono zgodność zrealizowanego zadania z projektem budowlanym, projektem zagospodarowania terenu i pozwoleniem na budowę Nr 62/12. W trakcie kontroli stwierdzono, że, wszystkie roboty objęte pozwoleniem na budowę zostały zakończone bez istotnych odstępstw od zatwierdzonego projektu budowlanego, a teren budowy i przyległy został uporządkowany i właściwie zagospodarowany.

(dowód: akta kontroli str. 75 - 79)

Protokół z kontroli został przekazany inwestorowi w dniu 25.04.2013 r. i w tym dniu wydana została decyzja o pozwoleniu na użytkowanie znak PINB – 7114-6/13.

(dowód: akta kontroli str. 80 - 83)

1.1.3. Wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie zespołu elektrowni wiatrowej Karścino (46 elektrowni wiatrowych) wraz z infrastrukturą towarzyszącą (dalej „FW Karścino”) wpłynął do PINB w dniu 11.03.2009 r. Do wniosku, zgodnie z art. 57 ust.1 *Prawa budowlanego* załączono wymagane dokumenty: oświadczenie kierownika budowy o zakończeniu robót budowlanych, kartę informacyjną zadania, oświadczenie o braku sprzeciwu lub uwag zawiadomionych w tej sprawie: Komendanta Powiatowego Straży Pożarnej w Białogardzie, Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białogardzie, Państwowej Inspekcji Pracy, Okręgowy Inspektorat w Koszalinie, oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonanych robót z projektem budowlanym i decyzją o pozwoleniu na budowę oraz o posiadaniu oznakowań „B” lub „CE” na materiały wbudowane, oryginał dziennika budowy, inwentaryzację geodezyjną powykonawczą, protokoły badań i sprawdzeń (świadczenia energetyczne) oraz uzgodnienia dokonane z Urzędem Lotnictwa Cywilnego i Szefostwem Sił Powietrznych.

(dowód: akta kontroli str. 84 – 109)

Kontrola obowiązkowa, o której mowa w art. 59 ust. 1 *Prawa budowlanego* przeprowadzona została przez PINB 17.03.2009 r. w zakresie odpowiadającym postanowieniom art. 59a ust. 2 *Prawa budowlanego*. W protokole z kontroli stwierdzono zgodność zrealizowanego zadania z projektem budowlanym, projektem zagospodarowania terenu i pozwoleniem na budowę Nr 224/06 z 10.10.2006 r. oraz Nr 291/07 z 02.11.2007 r. o zmianie pozwolenia na budowę. W trakcie kontroli stwierdzono, że wszystkie roboty objęte pozwoleniem na budowę zostały zakończone bez istotnych odstępstw od zatwierdzonego projektu budowlanego, a teren budowy i przyległy został uporządkowany i właściwie zagospodarowany.

(dowód: akta kontroli str. 110 – 115)

Decyzja o pozwoleniu na użytkowanie obiektu znak PINB.7114/4/09 wydana została 19.03.2009 r.

(dowód: akta kontroli str. 116 - 117)

Odrębny wniosek o udzielenie pozwolenia na użytkowanie budynku abonenckiej stacji elektroenergetycznej FW Karścino, wpłynął do PINB w dniu 4.03.2010 r. Do wniosku dołączono wszystkie wymagane załączniki m.in. decyzję o pozwoleniu na budowę Nr 72/09 z 25.03.2009 r., oryginał dziennika budowy, oświadczenia kierownika budowy o zakończeniu robót i zgodności zrealizowanego obiektu z projektem budowlanym, dopuszczeniu do stosowania materiałów wbudowanych, karta informacyjna zadania, protokoły badań i sprawdzeń, oświadczenia o braku sprzeciwu ze strony Państwowego Inspektora Sanitarnego, Państwowej Inspekcji Pracy oraz Państwowej Straży Pożarnej.

(dowód: akta kontroli str. 118 – 134)

Kontrola obowiązkowa, o której mowa w art. 59 ust. 1 *Prawa budowlanego* przeprowadzona została przez PINB 29.03.2010 r., w zakresie odpowiadającym postanowieniom art. 59a ust. 2. W protokole z kontroli stwierdzono zgodność zrealizowanego zadania z projektem budowlanym, projektem zagospodarowania terenu i pozwoleniem na budowę Nr 72/09 z 25.03.2009 r. W wyniku kontroli nie stwierdzono istotnych odstępstw od zatwierdzonego projektu budowlanego, a wszystkie roboty objęte pozwoleniem na budowę zostały zakończone. Teren budowy i teren przyległy, jak zapisano w protokole zostały uporządkowane i właściwie zagospodarowane.

(dowód: akta kontroli str.135 – 138)

Decyzja o pozwoleniu na użytkowanie znak PINB.7114-4/10 wydana została 01.04.2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 139)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Skargi dotyczące budowy lub funkcjonowania farm wiatrowych

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą do PINB wpłynęły łącznie 32 skargi. Żadna ze skarg nie dotyczyła wydawania decyzji administracyjnych, zgłoszeń czy postanowień oraz funkcjonowania istniejących na terenie Powiatu Białogardzkiego farm elektrowni wiatrowych.

(dowód: akta kontroli str. 140 - 144)

W dniu 03.01.2013 r. Wójt Gminy Białogard zwrócił się z pismem do PINB o podjęcie działań wg właściwości, w związku z protestem właścicieli działek sąsiednich do działki, na której realizowana była FW Kościernica II przez firmę Contino Spółka z o.o. Zdaniem protestujących doszło do naruszenia dóbr osób trzecich poprzez bezprawne zajęcie części ich działek przez Spółkę, w związku z budową linii kablowej stanowiącej element FW Kościernica II.

Działania podjęte w tym zakresie przez PINB to:

- kontrola w terenie przy udziale kierownika budowy, w wyniku której sporządzono protokół,
- sprawdzenie zgodności wytyczonej trasy linii kabla z zatwierdzonym projektem budowlanym i pozwoleniem na budowę.

W wyniku dokonanych czynności sprawdzających w ocenie PINB zarzuty protestujących nie potwierdziły się, o czym powiadomił strony postępowania pismem z dnia 08.02.2013 r.

(dowód: akta kontroli str.145 – 152)

W dalszych działaniach wyjaśniających w przedmiotowej sprawie, w związku ze zgłoszeniem samowoli budowlanej przez właściciela działki sąsiedniej do zainwestowanej przez Spółkę Contino, oraz w związku – jak twierdził zgłaszający - z bezprawnym zajęciem terenu przez Spółkę, PINB po ponownym, szczegółowym zbadaniu sprawy w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa

Powiatowego w Białogardzie oraz Zespole Uzgadniania Dokumentacji Projektowej Starostwa, uznał roszczenia osoby zgłaszającej jako niezasadne. O powyższym poinformował zainteresowane strony oraz Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego jako organ, który dofinansował przedmiotową inwestycję ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013.

(dowód: akta kontroli str. 153 – 162)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Powiatowego Inspektora w zakresie wydawania pozwoleń na użytkowanie farm wiatrowych oraz nadzoru i kontroli z tym związanej.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³ nie formułuje wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Białogardzkiego, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Szczecin, dnia 9 stycznia 2014 r.

Kontroler
Ewa Róg
Główny specjalista k. p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 j.t. ze zm.